

bei Merseburg. Beide Namen sind natürlich von pleso Teich, See, abgeleitet.

Seite 588. Püstnitz (aus pusteniza Einöde, Wildnis) ist richtig erklärt. Hier will ich nur daran erinnern, daß derselbe Name pusteniza jetzt bei Halle in der Form Peußnitz, Peißnitz vorkommt. Dort ist aus der früheren wilden Einöde eine an Naturschönheiten reiche Gegend geworden.

Seite 590. Der Name Rolevesborch deutet nicht auf einen Rudolf, sondern auf einen Hrödlev (ahd. Hruodlieb) als Gründer. Auch die Rudelsburg bei Kösen (urk. Ruteleibisberg) hat einen Hruodlieb zum Gründer.

Seite 599. Eine Erklärung des Ortsnamens Stene (urk. 945 Steno, 983 und 1024 Stano, 1162 Stone) aus as. stên, nld. steen, ags. stan ist keineswegs ausgeschlossen, ja mir wahrscheinlicher, als eine aus dem Slawischen. So gut wie der Wendelstein im Unstruttale meist bloß „der Stein“ oder „zum Steine“ genannt wurde, kann auch das burgwardium Stene mit diesem einfachen Namen sich begnügt haben.

Seite 609. In Wiebeck (1179 Wibike) erblicke ich nicht einen heiligen Bach, sondern einen Holz- oder Waldbach. Als Bestimmungswort dient ahd. witu as. widu Holz, Wald. Schon die ganze waldreiche Umgebung spricht für diese Deutung. Auch Wippach bei Nebra heißt im Jahre 1290 Widbach.

Phänologische Beobachtungen in Thüringen.

1908. (28. Jahr.)

Von

Dr. H. Toepfer.

Wie in früheren Jahren wurde beobachtet in

Sondershausen (51° 22' N. B., 10° 52' O. v. Gr., 200 m H.) von den Herren Lutze, Döring und Toepfer.

Leutenberg (50° 34' N. B., 11° 16' O. v. Gr., 302 m H.) von Herrn Lehrer Wiefel.

Blankenburg i. Th. (50° 41' N. B., 11° 16' O. v. Gr., 222 m H.) von Herrn Rektor Kersten.

Die in der zweiten Spalte stehenden römischen Ziffern bedeuten: I. Erste Blüte offen, II. Allgemeine Blüte, III. Erste Früchte reif, IV. Erste Blattoberfläche sichtbar, V. Allgemeine Laubverfärbung.

Bibliothek

		Sondershausen	Leutenberg	Blankenburg
<i>Aesculus hippocastanum</i> L.	I.	20. 5.	24. 5.	19. 5.
	II.	25. 5.	3. 6.	25. 5.
	III.	26. 9.	9. 9.	20. 9.
	IV.	1. 5.	11. 5.	3. 5.
	V.	—	18. 9.	8. 10.
<i>Berberis vulgaris</i> L.	I.	27. 5.	31. 5.	20. 5.
	II.	—	5. 6.	26. 5.
	III.	—	10. 8.	—
	IV.	—	12. 5.	30. 4.
	V.	—	20. 9.	16. 10.
<i>Betula alba</i> L.	I.	—	6. 5.	4. 5.
	II.	—	10. 5.	10. 5.
	III.	—	21. 8.	—
	IV.	—	3. 5.	1. 5.
	V.	—	12. 9.	2. 10.
<i>Cornus mas</i> L.	I.	—	4. 4.	2. 4.
	II.	—	20. 4.	10. 4.
	III.	—	8. 9.	7. 9.
	IV.	—	17. 5.	7. 5.
	V.	—	18. 9.	13. 10.
<i>Cornus sanguinea</i> L.	I.	—	9. 6.	13. 6.
	II.	3. 6.	12. 6.	19. 6.
	III.	—	9. 9.	17. 9.
	IV.	—	18. 5.	5. 5.
	V.	—	16. 9.	26. 9.
<i>Corylus avellana</i> L.	I.	♂ 5. 3. ♀ 9. 4.	♂ 26. 3.	23. 2.
	II.	—	♂ 1. 4.	2. 3.
	III.	—	+ —	9. 9.
	IV.	—	6. 5.	23. 4.
	V.	—	19. 9.	3. 10.
<i>Crataegus oxyacantha</i> L.	I.	7. 5.	3. 6.	20. 5.
	II.	—	7. 6.	26. 5.
	III.	—	16. 9.	14. 9.
	IV.	—	3. 5.	16. 4.
	V.	—	27. 9.	5. 10.
<i>Cydonia vulgaris Persoon</i>	I.	27. 5.	—	15. 5.
	II.	30. 5.	—	23. 5.
	III.	—	—	—
	IV.	12. 5.	—	8. 5.
	V.	—	—	12. 10.
<i>Cytisus laburnum</i> L.	I.	—	3. 6.	29. 5.
	II.	10. 6.	7. 6.	5. 6.
	III.	—	24. 7.	—
	IV.	12. 5.	8. 5.	9. 5.
	V.	—	20. 9.	14. 10.
<i>Fagus silvatica</i> L.	I.	4. 5.	10. 5.	—
	II.	—	17. 5.	—
	III.	—	23. 9.	—
	IV.	4. 5. *)	6. 5.	3. 5.
	V.	—	17. 9.	23. 9.

*) 10. 5. Buchenwald grün,

		Sondershausen	Leutenberg	Blankenburg
<i>Ligustrum vulgare</i> L.	I.	19. 6.	24. 5.	21. 6.
	II.	27. 6.	28. 5.	30. 6.
	III.	—	17. 9.	21. 9.
	IV.	—	8. 5.	30. 4.
	V.	—	30. 9.	12. 10.
<i>Lonicera tartarica</i> L.	I.	18. 5.	1. 6.	20. 5.
	II.	22. 5.	5. 6.	27. 5.
	III.	—	15. 7.	11. 7.
	IV.	17. 4.	8. 5.	30. 3.
	V.	—	18. 9.	25. 9.
<i>Prunus avium</i> L.	I.	4. 5.	9. 5.	4. 5.
	II.	9. 5.	12. 5.	13. 5.
	III.	—	12. 7.	25. 6.
	IV.	—	9. 5.	25. 4.
	V.	—	11. 9.	30. 9.
<i>Prunus cerasus</i> L.	I.	6. 5.	14. 5.	—
	II.	14. 5.	18. 5.	—
	III.	—	16. 9.	—
	IV.	—	12. 5.	—
	V.	—	—	—
<i>Prunus domestica</i> L.	I.	9. 5.	12. 5.	11. 5.
	II.	13. 5.	16. 5.	17. 5.
	III.	—	7. 9.	5. 9.
	IV.	—	9. 5.	6. 5.
	V.	—	20. 9.	10. 10.
<i>Prunus padus</i> L.	I.	10. 5.	12. 5.	9. 5.
	II.	12. 5.	16. 5.	15. 5.
	III.	—	7. 9.	—
	IV.	18. 4.	9. 5.	14. 4.
	V.	—	20. 9.	6. 10.
<i>Prunus spinosa</i> L.	I.	6. 5.	14. 5.	5. 5.
	II.	10. 5.	18. 5.	11. 5.
	III.	—	9. 9.	10. 10.
	IV.	—	12. 5.	10. 5.
	V.	—	16. 9.	11. 10.
<i>Pirus communis</i> L.	I.	7. 5.	18. 5.	7. 5.
	II.	13. 5.	23. 5.	14. 5.
	III.	—	1. 9.	10. 8.
	IV.	—	16. 5.	4. 5.
	V.	—	20. 9.	7. 10.
<i>Pirus malus</i> L.	I.	8. 5.	20. 5.	12. 5.
	II.	12. 5.	23. 5.	20. 5.
	III.	—	—	13. 8.
	IV.	—	19. 5.	—
	V.	—	24. 8.	9. 10.
<i>Quercus pedunculata</i> Ehrh.	I.	—	1. 6.	16. 5.
	II.	12. 5.	4. 6.	21. 5.
	III.	—	10. 9.	10. 9.
	IV.	—	18. 5.	10. 5.
	V.	—	19. 9.	13. 10.

		Sondershausen	Leutenberg	Blankenburg
<i>Ribes grossularia</i> L.	I.	25. 4.	5. 5.	24. 4.
	II.	3. 5.	9. 5.	3. 5.
	III.	—	—	10. 7.
	IV.	10. 4.	15. 4.	15. 3.
	V.	—	11. 9.	18. 10.
<i>Ribes rubrum</i> L.	I.	5. 5.	9. 5.	2. 5.
	II.	18. 5.	12. 5.	9. 5.
	III.	—	3. 7.	27. 6.
	IV.	—	28. 4.	12. 4.
	V.	—	17. 9.	10. 10.
<i>Ribes aureum</i> L.	I.	5. 5.	16. 5.	4. 5.
	II.	18. 5.	20. 5.	10. 5.
	III.	—	26. 6.	5. 7.
	IV.	12. 4.	9. 5.	22. 3.
	V.	—	10. 9.	25. 9.
<i>Robinia pseudacacia</i> L.	I.	—	10. 6.	5. 6.
	II.	15. 6.	17. 6.	11. 6.
	III.	—	2. 8.	—
	IV.	—	2. 6.	12. 5.
	V.	—	26. 9.	17. 10.
<i>Sambucus nigra</i> L.	I.	4. 6.	11. 6.	6. 6.
	II.	12. 6.	17. 6.	14. 6.
	III.	—	9. 9.	25. 8.
	IV.	17. 4.	6. 5.	20. 3.
	V.	—	23. 9.	15. 10.
<i>Sorbus aucuparia</i> L.	I.	18. 5.	3. 6.	19. 5.
	II.	27. 5.	10. 6.	26. 5.
	III.	—	2. 8.	23. 8.
	IV.	—	30. 4.	26. 4.
	V.	—	20. 9.	7. 10.
<i>Syringa vulgaris</i> L.	I.	20. 5.	20. 5.	18. 5.
	II.	24. 5.	26. 5.	24. 5.
	III.	—	—	—
	IV.	5. 5.	6. 5.	20. 4.
	V.	—	20. 9.	10. 10.
<i>Tilia grandifolia</i> Ehrh.	I.	—	24. 6.	22. 6.
	II.	—	3. 7.	29. 6.
	III.	—	3. 9.	24. 9.
	IV.	8. 5.	6. 5.	3. 5.
	V.	—	21. 9.	4. 10.
<i>Tilia parvifolia</i> Ehrh.	I.	—	29. 6.	2. 7.
	II.	—	6. 7.	9. 7.
	III.	—	2. 8.	30. 9.
	IV.	6. 5.	12. 5.	10. 5.
	V.	—	21. 9.	9. 10.
<i>Vitis vinifera</i> L.	I.	21. 6.	12. 6.	19. 6.
	II.	—	18. 6.	30. 6.
	III.	—	6. 8.	26. 9.
	IV.	11. 5.	—	11. 5.
	V.	—	—	10. 10.

		Sondershausen	Leutenberg	Blankenburg
<i>Atropa belladonna</i> L.	I.	—	6. 7.	—
	II.	—	12. 7.	—
	III.	—	7. 9.	—
<i>Anemone nemorosa</i> L.	I.	16. 4.	15. 4.	29. 3.
	II.	24. 4.	1. 5.	7. 4.
	III.	—	11. 5.	—
<i>Chrysanthemum</i> <i>leucanthemum</i> L.	I.	28. 5.	26. 5.	27. 5.
	II.	12. 6.	3. 6.	3. 6.
	III.	—	28. 6.	—
<i>Convallaria majalis</i> L.	I.	—	18. 5.	3. 5.
	II.	27. 5.	22. 5.	13. 5.
	III.	—	—	—
<i>Hepatica triloba</i> Chaix.	I.	—	23. 3.	20. 3.
	II.	—	1. 4.	28. 3.
	III.	—	—	—
<i>Lilium candidum</i> L.	I.	3. 7.	3. 7.	4. 7.
	II.	—	12. 7.	11. 7.
	III.	—	—	—
<i>Narcissus poeticus</i> L.	I.	—	16. 5.	10. 5.
	II.	—	18. 5.	18. 5.
	III.	—	—	—
<i>Primula officinalis</i> Jacqu.	I.	25. 4.	1. 5.	22. 4.
	II.	2. 5.	6. 5.	30. 4.
	III.	—	20. 6.	—
<i>Secale cereale</i> L.	I.	3. 6.	11. 6.	8. 6.
	II.	—	14. 6.	13. 6.
	III.	17. 7.	—	—
<i>Salvia officinalis</i> L.	I.	—	—	—
	II.	12. 6.	—	—
	III.	—	—	—
<i>Salvia pratensis</i> L.	I.	2. 6.	14. 6.	29. 5.
	II.	12. 6.	18. 6.	4. 6.
	III.	—	—	—